

bør, er en væsentlig Støtte for Landets Hesteavl. Jeg veed, at flere af de Herrer ere af den Anskuelse, at et fornuftigt Præmiesystem er tilstrækkeligt til at fremkalde en Udvikling af Landets egen Hestestamme. Man mener, at man bestandig kalder det Bedste frem ved, at man giver høje Præmier for de bedste Hingste, mindre Præmier for de bedre Hopper, og at man ved at anvende denne Fremgangsmaade vil kunne naae Maalet, men jeg kan ikke tiltræde denne Anskuelse. Jeg erkjender, at der derved kan virkes meget, men ved denne Virken igjennem Præmienddeling, som Rigsdagen har auaset hensigtsmæssig, og som Loven af 1862 har indført, naaer man albrig udover et vist Punkt, navnlig i et Land som vort, hvor Hesteavlen faa at sige ubelukkende er i Hænderne paa de mindre Landbrugere, der ikke kunne eller ikke ville anvende større Summer paa Dannelsen af en ædlere og bedre Hestestand, Noget, som overhovedet for en privat Mand er en ganske særdeles vanskelig Opgave at løse, da dertil udfordres, foruden Interesse og Penge, en betydelig Tid. Jeg troer ogsaa, at Erfaringen noksom har godtgjort dette, og at man vanskeligt skal finde noget Land, hvor Hesteavlen ikke mere eller mindre støtter sig, eller har støttet sig, til Stamstutterier, naar jeg undtager England, der er saa lykkeligt i et stort Antal af rige Privatmænd og Hesteelskere at have et næsten ligesaa stort Antal af Hesteopdrættlere og Stamstutterierholdere. Noget Sigtende var Tilfældet her for et Aarhundrede tilbage; der fandtes da Stamstutterier næsten paa hver Herregaard, foruden paa Kongegaardene, men hvor ere de nu? De findes ikke, og Hesteavlen her i Landet drives nu, som sagt, næsten ubelukkende af de mindre Landbrugere. Betingelsen for at kunne have Landets Hesteavl ud over den Grændse, Naturen og de locale Forhold foreskrive, er en ædlere Hestestamme, dog vel at mærke, ikke et indført Product, men en ædel national Hestestamme, opfødt under vore klimatiske Forhold og localiseret i enhver Henseende; det var det gamle Frederiksborgske Stod. Forsøg paa at forbedre vor Hestestamme med engelske Fuldblodsheste, opfødt under Forhold, himmelvidt forskjellige fra vore, og Forsøg paa at forbedre

den ved ædle Heste, indførte fra Syrien eller Arabien, opfødt under endnu mere forskellige Bilkkaar og staaende langt fjernere fra vor Hesterace, ville i mine Tanker slettede være for-gjæves. Betingelsen for at bruge en ædel Hestestamme til Forbedring af Landets Hesterace er, at den ikke staaer denne altfor fjernt; den maa være opfødt og udviklet under de samme Forhold; den maa væsentlig have de samme Bygningstræk som Landets egen Race. Det er en almindelig Regel i al Huusdyravl, som mange af de Herrer ville kunne stadfæste, at jo fjernere to Stammer, der krydses, staae hinanden i deres hele Præg, i Betingelserne, hvorunder de ere blevne til, desto usikrere og misligere er enhver Krydsning af Racerne. Den første Krydsning viser sig i Reglen at være bedst; man vil i Regelen ved nogenlunde skjønnsomt Valg i første Generation kunne erholde brugelige Bastarder, men naar man senere vil bruge disse Halvblodshyr til Avl, viser det sig, at deres Affom arter snart efter den ene og snart efter den anden af Stammeracerne og tager meget ofte alle de uheldige Egenskaber fra dem begge, saaledes at der fremkommer Noget, som langt fra at være en Forbedring snarere kan kaldes en Caricatur af det Huusdyr, man har villet forbedre. — Det er altsaa min Overbeviisning, mine Herrer, at Stamstutteriet, langt fra at være en Luzusgjensstand, er et Gode, ja en Nødvendighed for et Land, der, som vort, ikke har Betingelserne for, at Stamstutterier kunne ventes underholdte af Private, og de Offre, det vil koste Staten, ere ikke større end de, Staten i andre Retninger anvender paa Huusdyravlens Fremme. Betingelsen for, at Stamstutteriet kan udvikle sig til Gavn, samt hde et passende Vederlag for, hvad det har kostet og fremdeles vil koste, er en Omorganisation af Bestyrelsen og Frihed for fremmed Indblanding. Jeg vilde altsaa sætte megen Priis paa, om dette Lovforslags Gang gennem den høje Forsamling maatte blive standset paa dette Trin af Sagens Behandling.

Ordføreren: Den ærede Minister bemærkede i Begyndelsen af sit Foredrag, at han tildeels talte som Privatmand, og det er paa